

op den jeugdigen kunstenaar, ten einde hem tot een vervroegden terugkeer, reeds in 1807, naar Parijs, te bewegen. Kort en goed verklaarde Ingres hem toen, dat hij zijn werk in de Villa Médicis wenschte voort te zetten, en dat hij voor de eer in de familie Forestier te worden opgenomen, bedankte.

Stellig ongewoon was de wijze, waarop de schilder later, in 1813, aan zijn vrouw zou komen. Nadat te Rome een tweede verloving, met Laura Zoëga, dochter van den vermaarden Deenschen archeoloog, spoedig weer was afgeraakt doordat deze jonge dame eensklaps een onmatige liefde voor den dans aan den dag gelegd had, raadde een bevriende familie hem een huwelijk met Madeleine Chapelle aan. Madeleine Chapelle woonde in Guéret, waar zij een modemagazijn hield. Ingres en zij kenden elkaar heel niet, maar, vertrouwend op de aanbeveling der wederzijdsche vrienden, kwam zij naar Rome over. Het huwelijk werd inderdaad gesloten, — en bleek zeer gelukkig! Toen Mevrouw Ingres in 1849 stierf, was de schilder dermate wanhopig, dat hij zijn penseelen niet meer aan wilde raken. De werkzaamheden aan de beide belangrijke schilderijen door hem in het kasteel van Dampierre ondernomen, waar reeds jaren arbeid in zat en die prachtig beloofden te worden, — een er van „l'Age d'or”, was reeds bijna voltooid —, werden afgebroken, en, ook later, niet weer hervat. Een vol jaar duurde het, eer de schilder in zooverre over zijn verlies heen was, dat hij zijn palet weer ter hand kon nemen.

Op eenenzeventigjarigen leeftijd trad Ingres, wederom door den zorg van zijn vrienden, die de eenzaamheid niet goed voor hem achtten en zijn teruggetrokken levenswijze betreurden, nog eens in het huwelijk, met de toen 43-jarige Delphine Ramel, een familielid van zijn beproefden vriend Mascotte. De kunstenaar voelde zich zeer gelukkig uit zijn isolement verlost te worden, des te drukkender voor hem, omdat hij niet in staat was den kleinen practischen moeilijkheden van allen dag het hoofd te bieden. Hij had ook een vriend procuratie moeten geven om zijn zaken op orde te houden. Delphine nam die taak nu over, en maakte door haar toewijding en liefderijke zorgen zijn levensavond licht.

Maar keeren wij naar den tijd van Ingres' eerste verblijf te Rome terug. Na het verstrijken van de verplichte jaren, die hij als pensionnaire in de Villa Médicis doorbracht, bleef hij gevestigd in de Eeuwige Stad, die toen onder fransch bestuur stond. Deze omstandigheid maakte het hem mogelijk daar toen in het leven te blijven. Het wemelde er n.l. van hooge functionarissen, zijn landgenooten, en Ingres had het geluk van een dezer een portretopdracht te krijgen, en vervolgens bevriend met zijn opdrachtgever te geraken. Deze was Marcotte, in dien tijd Directeur van Waterstaat en Boschwezen, die, op aanwijzing van 's kunstenaars studiemakker en vriend, den graveur Gatteaux, op hem zijn keuze voor het maken